

Η Μαίρη Σέλλεϋ, ο Φρανκενστάιν και μια «προφητεία»

Της **ΕΛΕΝΗΣ ΣΑΜΠΑΝΗ**

Παρότι η Μαίρη Σέλλεϋ έγι-
νε θρύλος όταν σε έναν φιλι-
κό διαγωνισμό με τον Λόρδο
Βύρωνα και τον άνδρα της,
Πέρσι, για το ποιος θα γρά-
ψει την πιο τρομακτική ιστο-
ρία, εκείνη δημιούργησε τον
Φρανκενστάιν, δεν μπορούσε
να φανταστεί ότι το 1826 θα
έγραφε ένα βιβλίο που σήμερα
μοιάζει προφητικό για τον 21ο
αιώνα. Την εποχή που εμείς
κλεινόμαστε στα σπίτια μας
λόγω του κορωνοϊού, εκείνη,
στο βιβλίο της με τίτλο «The
Last Man», είχε ήδη περιγρά-
ψει τον φόβο, την αβεβαιότη-
τα και την ανθρώπινη μοναξιά
που γεννάει μια τέτοια κρί-
ση, τοποθετώντας τη δράση
στο 2073.

Αν και το έργο έμεινε για
δεκαετίες στην αφάνεια, ιδι-
αίτερα στην Ελλάδα, όπου
η μοναδική μετάφραση του
2008 έχει πλέον εξαντληθεί,
η καραντίνα το έφερε ξανά
στο προσκήνιο. Κριτικοί και
μελετητές άρχισαν να το ξα-
ναδιαβάζουν, ενώ νεότεροι
αναγνώστες το ανακάλυψαν
μέσω των σόσιαλ μίντια, με
αρκετούς influencers να το
παρουσιάζουν στο TikTok.
Ετσι, λοιπόν, με τη συζήτη-
ση που ξεκίνησε και με αφορ-
μή τη συμπλήρωση 200 χρό-
νων από την έκδοσή του, τη
Δευτέρα διοργανώνεται ειδική
ημερίδα από το Εργαστήριο
Πολιτικής και Θεσμικής Θεω-
ρίας του ΕΚΠΑ, σε συνεργασία
με το Τμήμα Αγγλικής Φιλολο-
γίας του ΑΠΘ, στη Βρετανική
Σχολή Αθηνών.

«Στην Ελλάδα μπορεί να
μην είναι ένα τόσο γνωστό
έργο, όμως πίσω από αυτή τη
δυστοπία κρύβεται κάτι που
μας αφορά άμεσα», λέει στην
«Κ» ο Αριστείδης Χατζής, κα-
θηγητής Φιλοσοφίας Δικαί-
ου και Θεωρίας Θεσμών στο
ΕΚΠΑ. «Η Σέλλεϋ ενσωματώ-
νει την Ελληνική Επανάστα-
ση με τρόπους που ξαφνιά-
ζουν, μεταφέροντάς τη στον
21ο αιώνα και προτείνοντας
ένα όραμα πολύ διαφορετι-
κό από εκείνο των γνωστών
φιλελλήνων της εποχής», συ-
νεχίζει. Το βιβλίο, όπως συ-
μπληρώνει η Μαρία Σχοινά,
καθηγήτρια στο ΑΠΘ και μία

εκ των εισηγητών του συνε-
δρίου μαζί με τον κ. Χατζή,
είναι γεμάτο ελληνικά στοι-
χεία, αρχαία και σύγχρονα,
με τον Λόρδο Βύρωνα να έχει
κεντρικό ρόλο στην αφήγηση
ως Λόρδος Ρέιμοντ. «Βλέπου-
με τη λογοτεχνική του μετα-
φορά να μάχεται στο πλευρό
των Ελλήνων, βοηθώντας τη
χώρα στον πρώτο της αγώνα
εναντίον των Τούρκων. Με-
τά την προσωρινή ανακωχή,
όταν ο πόλεμος ξεσπάει ξανά,
τάσσεται εκ νέου υπέρ τους»,
εξηγεί. «Μια από τις πιο καθο-
ριστικές και δραματικές στιγ-
μές του βιβλίου είναι το ότι
τους οδηγεί στην Κωνσταντι-
νούπολη, όπου οι Έλληνες την
πολιορκούν. Το ειρωνικό και
τραγικό στοιχείο είναι ότι από
εκεί ξεκινά η πανδημία που θα
αφανίσει την ανθρωπότητα»,
συνεχίζει.

*Ημερίδα για τα 200
χρόνια του βιβλίου
«The Last Man»
της συγγραφέως,
που τοποθετείται
στον 21ο αιώνα,
με θέμα μια θανατη-
φόρα πανδημία.*

Το βιβλίο χαρακτηρίζε-
ται πολυεπίπεδο και γεμάτο
συμβολισμούς, αφού η συγ-
γραφέας μιλάει στην πραγ-
ματικότητα για το «τέλος του
κόσμου», το οποίο ακολουθεί
έναν πόλεμο.

Μια ακαθόριστου τύπου
επιδημία, την οποία οι άν-
θρωποι είχαν καταφέρει να
περιορίσουν, γίνεται πανδη-
μία λόγω του πολέμου και της
κίνησης των ανθρώπων. «Η
ασθένεια μεταδίδεται στον
αέρα, όμως η φύση παραμέ-
νει αλώβητη απέναντι στην
ανθρώπινη καταστροφή.
Αυτή η αντίθεση ανάμεσα
στην ανθεκτικότητα της φύ-
σης και στην κατάρρευση της
ανθρώπινης κοινωνίας δίνει
στο βιβλίο έντονα οικολογικά
μηνύματα, τα οποία θα αποτε-
λέσουν μέρος της συζήτησής
μας στην εκδήλωση», καταλή-
γει η κ. Σχοινά.

Προσωπογραφία της συγγραφέως Μαίρης Σέλλεϋ, που φιλοτέχνη-
σε ο ζωγράφος Ρίτσαρντ Ρόθγουελ περίπου το 1840.